

Krasbestendig
en niet gevoelig
voor zuren

LIEVER SLIJTVAST DAN STIJLVAST

Tekst en fotografie: Klokhuis tekst en foto

Authentiek marmer of een composiet? Voor de meeste klanten van De Nieuwe Apotheek zal het verschil niet te zien zijn. Maar wat niemand ontgaat is de kwaliteit van het vakmanschap waarmee aan de verkoopbalie en de voorraadkast is gewerkt. Dat voel je.

Heimwee naar toen

Anno nu is Zuid een karaktervol en gewild stuk Amsterdam om te wonen maar een eeuw geleden was het nog onontwikkeld gebied. Nieuw-Zuid, zoals de wijk destijds heette, werd tussen 1917 en 1925 gebouwd. Het was een periode waarin de Amsterdamse School een erg populaire bouwstijl was. En dat kun je zien aan bijvoorbeeld de Stadionbuurt, een wijk vlakbij het olympisch stadion. Of beter gezegd, dat kon je zien. Grondige renovaties hebben de woningen en winkelpanden comfortabeler en energiezuiniger gemaakt, maar dat is ten koste gegaan van nogal wat van de karakteristieke kenmerken van de stijl. De kleurige en expressieve glas-in-lood bovenraampjes hebben plaats gemaakt voor anoniem dubbelglas en veel van de gevelversieringen

met hun fantastische vormen hebben de dadendrang niet overleefd. Een doorn in het oog van de eigenaar van De Nieuwe Apotheek, die zijn coffeeshop in een hoekpand heeft waar vroeger een bakkerij zat. Foto's van toen laten zien hoe het interieur er destijds uitzag en van die sfeer wilde hij graag weer iets terugbrengen bij de herinrichting van DNA. Bij partycentrum Happy Days in Grootebroek liep hij tegen het werk van Stapel Interieurbouw uit Hauwert aan en dat leek hem het aangewezen bedrijf om dit te realiseren.

Wel de aders niet de krassen

Een balie met achterkast, alsof het er al 100 jaar staat, dat moest het worden. Eikenhout is typerend voor die tijd, dus dat gebruikte de interieurbouwer nu ook voor de meubels. Een antiekbeits

Alsof het er al 100 jaar staat, zo moest het worden

Als voor echt marmer was gekozen zou, door het verschil in gebruik en belasting, het uiterlijk van de verticale en de horizontale delen opvallend veel gaan verschillen.

met een ultra matte lak zorgt voor de gewenste verouderde uitstraling. De opdrachtgever wilde het fraaie eiken graag combineren met werkbladen, panelen en plinten met de uitstraling van Carrara marmer. Maar omdat het allemaal intensief gebruikt zou worden, was er wel angst voor krassen en vlekken. Die ervaring had de eigenaar van DNA al wel met de natuursteen opgedaan. Via de interieurbouwer kwam Harder Natuursteen in beeld. “We hebben kwartscomposiet voorgesteld als alternatief”, zegt Keti Harder van het bedrijf uit Hoogkarspel. “Dat is krasbestendig en niet gevoelig voor zuren; het ziet er over 20 jaar nog uit als nieuw.” Voor veel mensen is dat juist geen pluspunt. Eén van de charmes van natuursteen is immers dat het karakter krijgt

---

De lijm waarmee de tussen de twee delen van het toonbankblad is opgevuld, is oen op kleur gemaakt zodat hij zodat de overgang zo mijn mogelijk opvalt.

naarmate het ouder wordt en verweert. “Dat is natuurlijk ook heel mooi”, zegt Ketië Harder. “Alleen heb je bij deze winkelinrichting te maken met twee heel verschillende toepassingen. De verticale delen, de achterwand van de kast, komen veel minder in aanraking met handen en schoonmaakmiddelen dan de liggende delen van de balie. Je krijgt dan een groot verschil in slijtage en veroudering. Dat contrast is niet mooi, het gaat ten koste van de uitstraling van het meubel.”

Net echt

Het idee dat een kwartscomposiet er onnatuurlijk uitziet wijst de natuursteenonderneemster van de hand. “Net als bij natuursteen zijn er ook in composiet verschillende kwaliteiten. Wij zijn daar erg alert op en hebben een leverancier die een marmerimitatie maakt die er heel natuurgetroouw uitziet.” Hoewel het een marmerimitatie is, zijn er geen marmerdeeltjes in de composiet

verwerkt, dat zou een negatief effect op de kras- en vlekgevoeligheid. Het materiaal bestaat uit kwartsgranulaten, harsen en kleurpigmenten. De eigenaar van DNA wilde wel het uiterlijk van marmer maar dan niet de glans die de doorgaans gepolijste steen vaak heeft. Harder heeft het materiaal een zogenaamd leatherlook gegeven. Bij dat procedé worden de zachtere delen van bijvoorbeeld een graniet enigszins weggeborsteld waardoor het oppervlak wat ruwer wordt. Omdat het verschil in hardheid tussen de verschillende componenten van een kwartscomposiet maar klein is, is het effect minder opvallend dan bij natuursteen.

Bescheiden omvang

Waar je in natuursteen kleurverschillen kunt hebben doordat blokken uit verschillende delen van de groeve komen, zijn ook bij composieten kleine tintverschillen mogelijk. “Er kan verschil zitten

---

Het perfect op maat gemaakte toonbankblad is met vereende krachten geplaatst.

De springen en sponningen voor de vitrines in het toonbankblad zijn in de werkplaats van Harder Natuursteen uitgefreesd.

Marmer-imitatie zonder marmerdeeltjes

Over Harder Natuursteen

Iets meer dan 35 jaar oud is Harder Natuursteen uit Hoogkarspel. Het familiebedrijf is in 1981 opgericht door de Jan Harder en zijn vrouw. Dochter Ketië en zoon Jando runnen sinds 11 jaar het bedrijf waar rond de 20 personeelsleden werken.

Harder Natuursteen beschikt over een uitgebreide gespecialiseerde werkplaats met een modern machinepark waarmee naast natuursteen ook composieten en keramieken worden bewerkt. De werkzaamheden van het bedrijf bestaan voor 40% uit bouwwerk zoals dorpels, neuten en gevels. Keukenbladen, baliebladen en dergelijke beslaan een andere 40% en de resterende 20% zit in grafwerk en gedenken. In dat laatste segment zijn de opdrachtgevers vrijwel alleen maar particulier, voor het overige werkt Harder vooral in opdracht van aannemers/timmerfabrieken, architecten en interieurbouwers. De projecten zijn over het algemeen klein, specialistisch en binnen een straal van 100 kilometer. Daardoor kan het bedrijf ook het inmeten en plaatsen verzorgen.

tussen de ene en de andere batch, zegt Ketië Harder. Daarom werken we bij voorkeur niet met verschillende batchnummers op één project. Is het project zo groot dat dat wel moet, dan controleren we de kleuren heel nauwkeurig.” DNA was geen groot project, in totaal ging het om zo’n 15 m². Alle onderdelen konden uit één batch worden gemaakt. De composietplaten zijn in een formaat van 310 bij 140 cm aangeleverd in de werkplaats van Harder Natuursteen in Hoogkarspel. Daar zijn alle onderdelen op maat gezaagd en afgewerkt voor het project. Voor de exacte maten kon Harder terecht in de werkplaats van Stapel in Hauwert. De interieurbouwer had de toonbank en kast daar gemaakt én in elkaar gezet. Later zijn de meubels in delen naar Amsterdam vervoerd.

Nauwkeurige bewerkingen

De balie is ongeveer 5,5 meter lang en heeft een blad voor de toonbank en een werkblad. Beide zijn in twee delen gemaakt. De platen kwartscomposiet zijn 2 cm dik maar om de toonbank wat meer body te geven, is het blad opgedikt naar 10 cm. De ingreep is nauwelijks te zien, de tekening van de ‘aders’ loopt namelijk door op de zijkant. En door een vlijmscherpe verstekzaagsnede, een vellingkantje en lijm op kleur is de naad nauwelijks zichtbaar. Het toonbankblad heeft zes verdiepte vitrines waar monitors in geplaatst zijn waar het assortiment van DNA op te lezen valt. De spelingen daarvoor – vergelijkbaar met met die voor een spoelbak in een aanrechtblad – heeft Harder in de werkplaats uitgefreesd. “Klanten willen dat

---

De Nieuwe Apotheek wil met het interieur van de coffeeshop oude tijden laten herleven. Verouderd eiken gecombineerd met marmerlook bladen en ornamenten in de typerende stijl van de Amsterdamse School.

soort sparingen soms zo rechthoekig mogelijk”, zegt Ketië Harder. “Wij adviseren echter om toch voor hoeken met een minimale ronding te kiezen. Bij lange delen en een haakse hoek in de uitsparing kan er namelijk kans op breuk ontstaan.” Omdat er glasplaten vlak ingebouwd moesten worden, heeft Harder de openingen van een kleine sponning voorzien.

Geoliede samenwerking

Elke vitrine heeft vier zijwandjes van zo'n 10 cm hoogte, de bodem bestaat uit de houten constructie van het baliemeubel. “We leggen zulke

bladen het liefst op een frame”, zegt Roland, één van de mannen van Harder die de bladen plaatste. “Bij een massieve ondergrond heb je altijd het risico dat er een oneffenheidje in zit. Dan komt er spanning op het blad te staan en neemt het risico van breuk toe.” Om kleine niveauverschillen op te vangen zijn de bladen aan de onderzijde voorzien van dotjes polymeerkit. En de minimale hoogteverschil dat bij het plaatsen van het blad inderdaad tussen twee delen van de constructie bleek te zitten, is nog even snel verholpen door de interieurbouwer. “Dat gebeurt ook niet vaak hoor, dat de timmerman zijn werk nog even aan-

Veel respect over en weer voor elkaars werk

De Nieuwe Apotheek wilde wél de uitstraling van marmer maar minder kans op beschadigingen door krassen en zuren. Kwartscomposiet was het alternatief dat Harder natuursteen voorstelde.

Alle kwartscomposiet delen zijn met dotjes polymeerkit op de houten onderconstructie bevestigd. Dit kit zorgt voor een maximale hechting én vangt eventuele oneffenheden in de ondergrond op.

past als je daarom vraagt”, prijst de ene vakman de ander. Veel respect over en weer voor elkaars werk. En veel behulpzaamheid want zowel de volumineuze kast als de loodzware bladen zijn door de mannen van het natuursteenbedrijf en de interieurbouwer met vereende krachten geplaatst.

Zelfs met hulp van de mensen van DNA, en van een buurman. Bewondering alom als het laatste toonbankblad op zijn plek wordt getild en tot op de millimeter blijkt te passen. Vakmanschap dat het fraaie nieuwe interieur van de stijlvolle coffeeshop helemaal afmaakt.